

ئەو بى تاوانەى زىن

ھەندى مەزھىپى ھەن ئارەزى سەبىيان ھەيە و ۋەكو خۇۋەك ئالۇدەى بوونە ۋەكو كەۋبازى و كۆتربازى و تەيرو بالئىدە بەخىۋكردن و زۇر ئارەزى تىرىش، قادر عەلىش يەككە لەو پىۋانەى كە بەشى ھەرە زۇرى تەمەنى خۇى لەبەخىۋكردنى كۆترو كۆتربازى بەسەر بردوۋە، ئەو چىۋىكى زۇر لەم كارەى دەبىنى و رۇزانە كاتىكى زۇر لە تىۋكردنى ئەو ئارەزى بەسەر دەبات، جگە لەۋەش بەو ئارەزى بۇيى ژيانىشى دابىن دەكات و ھەندى جار دەستكەۋتى باشىش بەدەست دىنى، بەلام حەزى كۆترو بەخىۋكردن و راگرتن و كرىن و فرۇشتىنى ھەندىجار بى كىشەش نىبە، قادر لە كۆترو بەخىۋكردندا يەك دوۋجار نەبىت كە توۋشى كىشەى سوۋك بوۋە دەنا ھەرگىز لەو كارەيدا كىشەى گەۋرەى توۋش نەھاتوۋە، ئەو جارە نەبى كە پەل كىشى بەندىخانە كراۋ لەسەرى دادگايش كرا، بابزانىن قادر چۆن پەل كىشى دادگا كردد...؟

ھەرزەكارىكى ساختەچى

قادر ۋەك پىشەى ھەمىشەى خۇى، ھەموو رۇزىك لە گەل گەردى بەيانىندا دەچوۋە دوكانەكەى، كە كەۋتبوۋە ناۋ مەيدانى كۆتربازان، لەو مەيدانە جگە لە كۆترو فرۇشى، كرىن و فرۇشتن بەجۇرەھا ئازەلى كىۋى و مالى و تەيرو توار دەكرى، قادر لەو مەيدانەدا پتر لە حەوت ھەشت سالىك دەبى دوكانىكى خنجىلانەى لە سوچىكى ئەو بازاردا بەكرى گرتبوۋ، ھەزىكى زۇرى لەسەر كۆترو بەخىۋكردن ھەبو لەو بازاردا ھەر ۋەك جۇرەھا تەيرو بالئىدە گىباندار ھەن و سەۋداۋ مامەلەيان پىندەكرىت، ھەرۋەھا جۇرەھا كرىارو فرۇشىارىش روى تىدەكەن، ھەندى لەو كرىار و فرۇشىارانە، كەسانى كاسبكار و دەستپاك و راستگۇن، ھەندىكى كەشىيان بەپىچەۋانەن، ئىنجا جارى وا رىكەدەكەۋىت كەسى ساختەچى و قۇلپرو بگرە دزىش لە بازارەكە دەبىنرىن و لەژىر ناۋى چۇراۋجۇرە سەۋدا دەكەن، (رۇزگار) ھەرزەكارىكى بۇيۇ و خاۋەن پىشەنى تاۋانىبە ناۋە ناۋە كەنتىك دەكات و ماۋىيەك خۇى بزر دەكات،

يەككە لەو كرددەۋانەشى ئەۋىيە كە بەفيل و ساختە كۆترو پەيدا دەكات و بەنرخىكى ھەرزان دەيفرۇشىتەۋە... رۇزگار بەر لەۋەى ئەو رۇزە بىتە مەيدان، سىن رۇز پىشتر لەشسارەدەيەك كۆمەلىك كۆترو گرانبەھى دىبىۋو، كە ھاتبوۋە مەيدان يەككى دىتەۋە كە بىفرۇشىتەۋە ئەۋە بوۋ بەنرخىكى مەيلە ھەرزان كە كرىبە ۳۰ دانە گەلا فرۇشتىە كەسك ئەو كەسە (رۇزگار) نەدەناسى، ئەۋەبوۋ ئەو كەسەش پاش چەند رۇزىك دوكان بەدوكانى كردد بۇ فرۇشتىيان و وابوۋ مامەلەكە كەۋتە ئىۋان قادر و كابرار فرۇشىيار، قادر چۈنكە كۆتربازىكى شارەزاۋ كۇن بسو، كەچاۋى بەكۆتروكان كەۋت زانى كۆترو نايابن و وئىنەيان كەمە، لەگەل كابرار كەۋتە گفوتگۇ ئەۋ كۆترانەى كە ژمارەيان ۴۳ جۋوت بوون بەنرخىكى باش لەكابرار فرۇشىيارى كرى، قادر كە سەرى كۆتروكانى دەكرد، دەبىنى سىفاتى زۇر نايابىيان تىدەيە ھەندى لەو كۆترانە ھى ناۋ كوردستانىش نىن، ھەرۋەھا كەچاۋى بەجۋوتىك كەۋت سەرى سورماۋ چاۋ ئەبلەق لەدىارىيان دانىشت ئاخىر باشە ئەم جۋوتە زۇر ناياب و گرانبەھان، چۇن چۆنى گەبىشتونەتە لای ئەم فرۇشىارە لەكۆبى ھىنساۋن، ئەۋەى بىرى لىنەدەكردەۋە دىبى ئەۋ كۆترانە بوۋ، ئەۋەى ھەر بەخەيالىشدا نەدەھات، چۈنكە ئەۋ قەت شتى دىبارى نەكرىبوۋ... ئەى ئەم كابرارە چۆنە و كۆتروكانى تىر داۋە بەكۆمەل فرۇشتونى، خۇ تەنھا ئەم جۋوتە بەتەنھا نىخان ۲۰ گەلا دەبى، يان ئەۋەتا پىۋىكە زۇر لە تەنگانەدا بوۋە پىۋىستىبەكى زۇرى بە پارە ھەبوۋە، يانىش ئەۋەتائەۋ كۆترانەى نەبىنىۋە و نەناسىۋە، قادر دىبانىۋو ئەۋ جۋوتە بەجۋانى بەخىۋ بكات بەلكو مەيەكەيەيان ھىلكە بكات و چەند پىچۋىيەكان لى بەرھەم بىنى لەخەيالى ئەۋەداۋبو، شىۋىكى نايابىيان بسۇ نامادە بكات ئىدى ئىسۋارە جۋوتە كۆترو نايابەكەى بردوۋە مالى و مىندالەكانى لەدەۋرى خر كرددەۋە بۇيانى باس كردد كە ئەم جۋوتە كۆترو لە ھەموو كۆتروكانى دوكانەكەى بەنرخترو دەگمەتترن خۇى و مىندالەكانى بە بزەۋ پىكەنىنەۋە

قادر ھىشتا تەۋاۋ دوكانەكەى نەكردىۋە كاتىك دوۋ كەس لەپشتەۋە دەستيان گرت و گوتيان ئىمە پۇلىس، تا بىكەى پۇلىس ۋەرە چەند قسەيەكت لەگەل دەكەين

دايانىشاندا، لىكۆلەر خەرىكى نامادەكردى كۆنوسى لىكۆلئىنەۋە كىردىن بووم يەكەم پىرسىبارى كە لىكۆل ئەۋە بوو. ئەم كۆترانەت لە كۆى و لە كۆى دىۋوۋە؟ (قادر) سەرى سورما كە گۆى لەو پىرسىبارە بو وای زانى بە ھەلە لە پىرسىبارە كە گەشىستو بۆيە رووى دەمى لە لىكۆلەر كىردوۋ گۆى: گەۋرەم چىم كىردوۋە؟

ئەۋىش دوۋىبارە كىردوۋە و گۆى ئەو كۆترانەت لە كۆى و لە كۆى دىۋىن، (قادر) برواى نەكرد كە پىرسىبارى وا لىكۆل گۆى: دىۋىن چى، من كۆلئىك پارەم داۋە تا ئەو كۆترانەم ۋەرگىتوۋە دىۋىن چى؟ بە ھەرحال دواتر تىنگەيەندرا كە كابرايەك ھاتوۋە سكالالى تۆماركىردوۋە كە كۆمەلئىك كۆترى لىدزراۋە و لەو بازارە فرۆشاۋە (قادر) ھەر چەند سۆيىدى خوار كە ئەو كىرپويەتى و نەشيزانىۋوۋە كە دىۋارىيە و بە نىرخى بازار كىرپويەتى، بەلام بىچ سوود بوو ئەۋانە نەبوۋە ھۆى نازاد كىردى، لىكۆلەر لىكۆلئىنەۋە خۆى تەۋاۋىكرد و نوسىراۋەكەى بىردە بەردەم ئەفسەرى بەرپىس و پاش ئىمزا كىردى بۇ بىر ياردان لەسەر بابەتى تاۋانەكە و چارەنوسى كەسى تۆمەتبار، بىردىۋى بەردەم دادوۋە، ئەۋىش بىر يارى بەند كىردى دوۋ رۆزى بۇ بىر يەۋە، (قادر) ئەۋەى بە چاۋى خۆى دەدەت باۋەرى نەدەكرد، دەمى تەتەلەى كىردى، قسەى بۇ نەدەھات، ھەر بەۋ ۋەزەۋە ماىەۋە تا گەياندرايە بەندىخانەش.

نازاد كىردى قادر

(قادر) كە گەشىستە ھۆلى بەندىخانە ھەندىك ھاتەۋە سەرەخۇ و باشتر بىرى لە مەسەلە كە كىردوۋە، بەندىيەكانى ناۋ بەندىخانە ھەندىكىان لىسى خىرپونەۋە و زوۋ دىلئان دايەۋە و تۆزەك ۋەربان بەزىر كىردوۋە و بەۋ شىزارەللىيە كە لە بەندىخانە ھەيانبوۋ تىپانگەياند كە ئەۋ شىتئىكى كىرپوۋە كە دىۋارى بوۋە، ئەۋە دادگا ئازادى دەكات، بە ھەرحال (قادر)، تىزىكەى (۱۰) رۆزئىك لە بەندىخانە بەندىكارۋا پاشان بە دەستەبەرى تا رۆزى دادگا كىردى نازاد كىرا، لە بەندىخانە ھاتە دەۋەۋە و ھەناسەيەكى قولى ھەلئىزى و ھەستى بە خۇششەك كىرد و لە ناخىشىيەۋە نەفرەتى لەۋ دزە كىرد كە ئەۋ كۆترانەى دىۋوۋە و ئەمى توۋشى ئەۋ زەحمەتى و ناخۇششىيەنى بەند كىردى، ھەر چۆنئىك بىت چۆۋە سەر كارەكەى خۆى و رۆزى دادگاى لەدادگا نامادەبوۋ.

پاش ئەۋەى دەركەۋت كە نەيزانىۋوۋە كۆترەكان دىۋارى بوۋە، بىر يارى نازاد كىردى درا، جەنابى دادوۋە بە قسەكانى (قادر) بۇ دەركەۋت كە ئەۋ كابرايە نەك ھەر ئارەزۋومەندى كىرىن و فرۆشتىنى كۆترە بەلكو ھەر بەراستى عاشقى كۆترىشە بەلام نەيزانى بۆچى وا بەبايەخەۋە لەۋ جوۋتە كۆترەى روانىۋوۋە بۆيە ھەر بە پىكەيىنەۋە گۆتى: دەى قادر ئەۋە زانىمان نەترانىۋوۋە ئەۋ كۆترانە دىۋارىن و تاۋانەكەت لەسەر لاچوۋ، بەلام ۋەك لە لىكۆلئىنەۋەدا دەركەۋتوۋ تۆ زۆر بەمەراقەۋە باسى جوۋتە كۆترىكت كىردى، ئەۋانە چ جۆرئىك بوۋىن، قادرىش گۆتى: ۋەللا جۆرى زۆر دەگمەنن و لەسەرانسەرى ئەم ۋولاتە ئەگەر چوۋتئىك ھەين، و نىرخىشيان تابلى گرانە، جوۋتى وا ھەيە (۵۰) گەلا تا (۱۰۰) گەلاش دەكات، ئەمىنىش لە خۇشى ئەۋانە تاگاما لەكۆترەكانى تر نەما، ھەر چەندە جارى يەكەم كە لە كابرام كىرى نەمدىتوبون و نەمزانى لە ناۋ ئەۋ كۆمەلە كۆترەدان، بەلام چۆن بەدەست ئەۋ پىۋاۋە گەشىستوۋە و چۆن تىكەلى ئەۋ كۆمەلە بوۋە نازانم...

●●●
لىكۆلەر لىكۆلئىنەۋەى
خۆى تەۋاۋىكرد، ئەفسەرى
بەرپىش پاش ئىمزا كىردىن
لەسەر بابەتى تاۋانەكە
رەۋانەى دادگاى كىرد، ئەۋى
دادوۋە بىر يارى بەند كىردى
قادرى دا

دانى كرا

لە دىار جوۋتە كۆترەكە ئەلئەقەيان پىك ھىنابوۋ بىر يارىدا بەيانى قەفەزئىكى جوان و نايبان بۇ بىنئىتەۋو چاۋدېيەكى تەۋاۋىيان لىبكات، ئەم جوۋتە كۆترە ھەر لەبەر ئەۋنا كە گرانەھان بۆيە لاي قادر خۇشەۋىست بوۋىن، بەلكو لەبەر ئەۋ سىفاتانەش كە ھەيانبوۋ مەگەر ھەر كەسئىكى عاشقى كۆترى ۋەك قادر بىزانى ئەۋە جگە لەۋەى ھەر جارئىكى تەماشايانى دەكردن كۆمەلئىك شاگەشكە دەبوۋ، بەۋ خەيالاۋەۋە چوۋە سەر جىگەكەى و چاۋى لىكناۋ نوۋست، بەيانى ھەر ۋەك رۆزنى عادەتى لە خەۋ ھەلساۋ دەمىك دىقەتى كۆترەكانى داۋ گمەگمىكى لەگەل كىردن و دواى دەست و چاۋ شىتن و خواردىنى پاروۋە نائىك جەلكانى لەبەر كىردن و كىلىلى دوكانەكەى لە پەنجە گەۋرە دەستى كىرد و لۆز لۆز بەرەۋ دوكان بەرئىكەۋت

سەرەتاي كىشەكان

لە رىگادا خۇشى و شاگەشكەى كۆترەكانى كەمىك كەمبۆۋە و ئىستى بىرى لەۋە دەكردوۋە كە چۆن پارىزگاربان لىبكات و بەچاكى بەخپويان بىكات و لىنە گەرى نەخۇش بىكەۋن تا ھىلكە دەكەن، ھەر بەۋ خەيالاۋەۋە لەدوكانەكەى تىزىك بۆۋە و ئەلئەقى كىلىلەكانى لەپەنجەى دەستى دەرھىناۋ گەشىستە دوكانەكەى ھەر ھىندە خۆى خوار كىردوۋە و قفلى دوكانەكەى بە دەستئىكى گرت و بەدەستەكەى تىرىش خەرىكى بوۋ كىلىلەكەى تىننى، دوۋ كەس لەملا و ئەۋلاى توند دەستىيان گرت و پىيان گوت ئىمە پۆلىسىن و ھەتا بىكەى پۆلىس لەگەلمان ۋەرە چەند پىرسارىكت لىدەكەين، ھىشتا قسەكانىيان تەۋاۋ نەكردى، كەلەپچەيان لە دەستى كىرد، لەگەل خۇيان بىردىيانە بىكەى پۆلىس (قادر) ھەر چەند گۆتى: كاكە چىم كىردوۋە، بۇ دەمگىرن، ئاخىر تاۋانم چىيە و بۇچى بىتاۋان راپىنچى بىكەى پۆلىس دەكەن، بىسوود بوۋ، پۆلىسەكان چ ۋەلا مېكىان نەدەدايەۋە، ئەۋەندە، نەبى (كاكە كە گەشىستىن ھەموۋ شىتئىك دەزانى))، كە گەشىستە بىكە، بىردىيانە ژوروى لىكۆلئىنەۋە

گوناهى لەنجه

دۆزىنەووى تەرمىك

نيوېرۆيەكى ساردوو بارانايى بوو كابراییەكى (٤٥)سالى كە بەرپىكەوت رىي بەو كۆلانەدا كەوتبوو، لەگەڵ پىچ كردهووى، رەنگى سوورى گۆماووە بچوو كەمى بەردەمى سەرنجى راکىشا و ساتىك وەستا و وردتر دىقەتيدا، ئەمجا لەسەرەخۆ و هيواشتر بەرەو گۆماووەكە چوو، سەرى نەويتر كردهو و بەرەو ئەو شوێنە دەرويشت كە خوێناو كە رەنگە سوورەكەى تۆختر دەبوو، لەپەر وەستا، بيینی لە سووچى ديوارى كدا كچىكى (٢٠)سالىيى هەتا بلېنى جوان و شۆخ پىشتى بە ديوارەكە داو و ملىشى لار بۆتەو، رىك وەك ئەووى حەزى كرديى لەبن ئەو ديوارە لە ژىر دلۆپەى بارانى ئەو كاتە سەرەخەوئىك بشكىنن، وەها كەوتبوو دەنگوت تازە خەوى لىكەوتوو.

كابرا تۆزىك لە كچه راما و ويستى بلې كچم ئەو بەو بۆ لىزە لەبەر ئەو بارانە خەوتوى هەموو لەشت تەر بوو، كەچى لەپەر وەك بروسكە ژانىك بەنيو دلى داهاات و چاوى كردهو يا راستترە بلېين بەخۆداهااتەو و چاوەكانى ئەبەلق و زەق بوون، سەرنجى لە جل و شانيدا، دەستىكى درىژ كرد و ويستى بزاني خوێنەكە لە كوئى دىت، هەر زوو دەستى گەراندە داو و هەستى بە ترسىكى كوشتندە و يەكجار رەشيين كرد. تازە هاتبۆو سەرەخوشى خۆى، ئەوجا زانى ئەو كچه مرۆفېكە و كوزراو و لىزە فرېداو.

كچه هېشتا خوێنەكەى گەرمبوو، ئەوئەندە خوێنەى لەلەشى مابوو، زۆر لەسەرەخۆ لە شوئنى گوللەكە دەچۆراو دەهااتە دەرەو، كابرا بەرپاستى ترسى گەيشتى خودايە چى بكەم، ناخر ئەو كچه جوانەيان بۆ كوشتو، كەسېك ئەوئەندە مرۆف كوز و بيوژدان و دلرەق بىت، كچه جوان و جاحيلكى وەها بكوزى، حەتمەن ئىستا لە شوئنىك خۆى مات داو و منيش دەيىنى، ئەوسا ئەگەر عەقلى گرتى لەوانەى گوللەىەك بنى بەمنيشەو هەتا زوو بابرۆم... كابرا ئەو قسانەى لەدلى خۆى كرد و چەند هەنگاوىك رويشت تۆزىك راوەستا، دەموچاوى سوور هەلگەراو سووكانى لەشى رەپ بوون، دەموچاوى گرژبوو هەناسەى توندتر بوون

و دلى زياتر لىدەدا، گەرپاەو داو و بە رقتى زۆرەو سەبرى گۆماووە خوێنەكەى كر دوو برپارى خۆيدا.

ناگادار كردهووى پۆليس

كابرا مۇبايلەكەى گيرفانى دەرھينسا و زەنگى لىدا، داوى نزيكەى چارەگە سەعاتىك دووسى ئۆتۆمبىلى پۆليس بە چەند پۆليس و رىيدراو و ئەفسەرىكەو گەيشتنە شوئەكە و كابرا چوو پيشەو و خۆى پىتاساندن و گوتى: ناوم خۆشەويى، ئەم نيوېرۆيە، كە هەمووى ٢٠خولەيك دەيى بىردا رەتبسووم و بەرىكەوت ئەم تەرمەم لىزە بيینی و زەنگم بۆ ئىو لىدا.. قسەكانى خۆشەوى تۆماركرا و دەستكرا بە پشكىنى شوئى رووداوەكە و هەرچى لەوى هەبوو هەمووى تۆماركرا و پاشان تەرمەكە برديا بە پيشكى دادى و لەوى پشكىنرا، لە پشكىنن دەرەوت نزيكەى دوو كاتر مېزىك دەيى كوزراو گوللەىەك لەملى دراو، بۆرى خوئى و ماسولكەكانى مىلى هەلزانو و دوو برپەى ملىشى شكاندو، دەورووبەرى كونى گوللەكە شوئى بارووت و سووتان هەبە ئەمەش نيشانىدەدات كە زۆر لە نزيكەو گوللەكەى لىدراو، داوى تەوايوونى پشكىنى پزىشى راپۆرتەكە بە پەراو كەى كە بۆى كرابۆو بەسترا، لىكۆلېنەوئەكى دووروودرېزىش لەگەل (خۆشەوى) كرا، دەرەنجامى لىكۆلېنەو دەريخست كە (خۆشەوى) تەنيا هەوالدەرى رووداوەكە بوو و بەس، هېچ پەيوەندىەكى بە تاوانەكەو نىبە داوى چەند رۆزىك لە لىكۆلېنەووى چروپەر دەرەوت كە ئەو كچه پىشتەر بە دوو رۆژ لە بنكەى چاكسازى نيوچەوانان بوو، هەر كە هاتۆتە دەرەو رۆزى داوى كوزراو.

لەنجه كى بوو؟

كە پۆليس بە ناوى بنكەكەدا رويشتەو، دەرەوت ناوى (لەنجه)يە و وئەكەشى لە لىستەكە دراوو، هۆى مانەوئەشى لەو بنكەى تەنيا بۆ پارىزگارى لىكردنى بوو و هېچى تر، بەلام چۆن هاتۆتە ئەو شوئە؟ توژەرى كۆمەلايەتى بنكەكە ئەم شوئەى گىرپاەو و گوتى: راستىيەكەى برادرانى پۆليس لەسەر برپارى دادوورى تايبەتمەند (لەنجه)يان هينايە ئىرە،

ئا: باوكى ميديا

سەھەنى دادگاھ

چى بوو كوژرا؟

(لەنجە) لەمەلى براكەى دەژيا، ماوەبەك بوو گومانى لە براژنەكەى خۆى ھەبوو كە دەستى لە گەل كورنك ھەبوو، كاتنك (لەنجە) دەچوو پەيمانگا (چونكە قوتابى پەيمانگا) بوو، براژنەكەى ژوانى لە گەل كورەكە دادەنا، يەك دوو جارنك (لەنجە) خۆى لە بۆسە داڤوو بۆى، رۆژنك بە براژنەكەى گوت: ئەمە رۆژو دەچمە پەيمانگا چونكە تاقىكرەنە ھەمان ھەيە دەچم لەوئ دەخوئتم تا كاتى تاقىكرەنە دەم دىت، براژنەكەشى گوتى: باشە برۆ كە پۆيشت، لە سووچنكى كۆلانەكەيان خۆى مەلاس دەدا، داوى كەمىك كورنك بە ديار دەكەوئ كە پىنج شەش ساينك لە براژنەكەى بچووكتەر دەبىت، يەكسەر خۆى بە ژوردا دەكات و براژنەكەشى دەركاى ھەوشەكە دادەخات (لەنجە) ش بەخيزايى دەروا و بەتووندى لە دەركا دەدات، پاش تۆژنك براژنەكەى دەركا دەكاتەو، (لەنجە) بە پرتاوى خۆى بە ژور دادەكات و يەكە بەيەكەى ژورەكان دەگەرى دەبىنئ كەسى لىنبىيە، بەھاواروقىژو بە براژنەكەى دەلى كوا ئەو كورەى ھاتە ژوررەو لە كوئت شارەدۆتەو، براژنەكەشى خۆى لى نەزان دەكات و بەتورەبىيەو وەلامى دەداتەو و دەلى: كچى جارنكى تر قەسى وا نەكەى، ئەو مەلەكە لە پىشتە بگەرى تا دەبۆزىيەو، ئەگەر دۆزىتەو ھەيام بىيە، ئەگەر نەتدۆزىيەو ھەرچى خراب يىت پىتى دەكەم، ئەم مشتومرە ماوەبەك دەكىشى و (لەنجە) لە دۆزىنەو كورەكە بىئومىد دەبىت و پىي دەلى: دەزانم بەسەربان بەرپىت كرد، بەس وەرە پىم بلى بۆ وادەكەى براكەم چ خرابىيەكى بۆ تۆ ھەيە..؟ ئەگەر پىي نارازى خۆ جارى مندالان نەبوو، ناسايىيە داواى تەلاقى لىبەكە و جىباو ھە لى بۆ خىانەتى لىدەكەى... (لەنجە) بەنيازبوو بە قەسى خۆش دانپىنانى لىوەرگىرت، ھەر وەك خۆى بۆ ئىمەى باسى كردووە قەسەكانىشى لاى ئىمە بەشۆبەكى ياسايانە تۆماركراو، بەھەر حال وەك خۆى پىي گوتىن: مەبەستەم ئەو بوسو دان بە ھەلەكەى خۆى بىي و ئىنجا واى لىبەكەم واز لەوكارە ھەلەبەى بىيى، چونكە لەوانەمى سەرى تىياچى و ئابرووى ئىمەش بچىت، بەلام قەسەكردن لەگەلى بىسوود بوو، ئەو ھەر سوور بوو لەسەر نكولى كردن لىي، ئەو بوو منىش برىارمدا و گوتم:

سوئىدبىت، كە من بە چاروى خۆم ئەو كورەم بىيى، ھەر دەبى بەسەر تاوانەو بنگرم و لە دەمى خۆت دانپىنان بىيستم.

ئەو توژرە كۆمەلەبىيە لەسەر قەسەكانى دەروا و دەلى: بەراستى (لەنجە) كچىكى تا بلى بەھەيا و بەئەدەب بوو، ھەلەى باوك و براكانى گەياندىيە نىرە، ئەگەر كەللەرەقى و بى عەقلى و نەزانى باوك و براكانى نەبووايە، پۆلىس ناچار نەدەبوو ئەو كچە لىرە داڤن بۆ پاراستنى، ئەو تەنبا ھەفتەبەك لىرە ماوەو، بەلام شەو و رۆژ دەگريا و دەينالاند و دەبىگوت: توخوا من شوئتم ئىرە، براژنەكەم تاوانى كردووە من چى بكەم... بەھەر حال (لەنجە) دىباوو سووربوو كە كارە ھەلەكەى براژنەكەى بە بەلگەو بىيى، ئىتر چەند جارنكى تر خۆى لى مەلاس داو، رۆژنك دەلى دەچمە پەيمانگا و بە براژنەكەى دەلى دەركا كە لەداوى من داخە، بەلام كە دەروا كىلىلى ژوررەو لەگەل خۆى دەبات، لە شوئىنك خۆى مەلاس دەدات و دەبىنئ ھەمان شتى جارنە، ئەمجارە دەچىتە مالى دراوسىيەكەيان و دەلى كەسمان لەمال نىيە و كىلىشم لە مەلەو لەمىر كردووە بەسەربانى مالى ئىو دەچمە سەربانى خۆمان و دەركاى مەلەو ھەمان دەكەمەو، ئەوانىش دەلىن برۆ، لەسەربان بەرمىلنك دىنئ و بەسەرى دەكەوئ تا بتوان بەسەر دىوارەكەو بگەوئ، بەھەر حال بەھەر زەھەتەنك يىت بەسەردىوارەكە دەكەوئ و خۆى بۆ سەربانى خۆيان تىنھەلەدا لەوئ بەھىناوشى و بە پارژ دىتە خواریو و گوى لەدەنگە دەنگىكى نزم دەبىت كە ھى ھەردووكيان دەبى، وردە وردە و بە نەرمى دىتە خواریو و لەدەنگەكە نىزك دەبىتەو تا دەزانى لەكام ژوررە، ژوررەكە نىوئى دەركا كەى كراپو، لەسەرەخۆ سەرى دەباتە پىشەو و دەركا كە بە ناستەم لەسەرەخۆ دەكاتەو و لە سوچنكى كەمى دەركا كە بەشىنكى لەشى ھەردووكيان دەبىنئ كە رووتن، ئىتر دەزانى كە ئەوان وا تىنكالاون و ئاگانان لەكەس نىيە و پىكەو، ئەو پىش برىارى خۆى دەدا و لەپر وەكو بروسكە دەركا كە دەكاتەو و رووبەرپووى ھەردووكيان رەق رادەوستى، سەرىنكى براژنەكەى دەكات و تىنكى رووبەرپووى لىدەكات و بەكورەكەش دەلى ھەستە كورى ناپىاو ھەتا بەكوشتەم نەداوى لەو مەلە برۆ دەروە و ون بە، كورە بەپەلە پەل جلوبەرگەكانى كۆ دەكاتەو و لە دەروەى ژوررەكە لەبەرى دەكات و بە براژنەكەشى دەلى: ھا رەنگ زەرد و پەرىشان و بى دەم و زار ماوى، بۆ قەسەناكەى، بۆ نكولى ناكەى؟

پاشان (لەنجە) برىار دەدات بە براكەى بلى بەلام نايلئ، ھەر چۆنك يىت چەند رۆژنك ئەو مەسەلەبە لەمىشى دەخولتەو، ئىنجا برىار دەدات بە براكەى بلى، بەلام تا ئەو بە براكەى دەلى، براكەى بەخۆى گومانى لىدەكات و دواتر بەلگە لەسەر ژنەكەى خۆى بەدەست دەكەوئ، براكەى و براكانى ترى و باوكىشى دىتە سەر ئەو برىايە كە (لەنجە) ش لەگەل براژنەكەى دەستى تىكەلە و ئەوكارانە دەكەن، ھەر چەند ھاوار دەكا و دەقۆزىنئ كە ئەو چاكە و تەنيا ژنەكەى ناپاكي لىكرەو و مەسەلەكەى زۆر گەورە بوو لەلاى بۆيە نەيتوانىو دەم دەست برىار بەدات كاروكرەوئى براژنەكەى ئاشكرا بكات، ھەموو ئەو قسانە بىسوود دەبى و برىاي پىناكەن، ئىتر كە كۆدەبەنە و برىار دەدەن ھەردووكيان بكوژن، داىكى بە مەسەلەكە دەزانى و دراوسىيەكەيان ھەوال بۆ (لەنجە) دەنئ كە برىواتە بنكەى پۆلىس و خۆى دەرباز بكات و شكايەت لە براكانى بكات كە بەي گوناھ و تاران دەبانەوئ بىكوژن، كە (لەنجە) ھەوالەكەى پىدەكات دەچىتە بنكەى پۆلىس، پۆلىسى لەسەر برىارى دادوەر لە بنكەى چاكەسازى دادەنئ بۆ پاراستنى، پاش ئەوئى ھەفتەبەك دەمىنئتەو كە دىتە دەروە بەو شۆبە دەيكوژن كە زاترا، ديارە براژنەكەشيان كوشتو، بكوژىش براى (لەنجە) بە ھەلاتو، مالى باوكىشى ھەمويان مالىان باركردو و كەس نازانئ بۆ كوئى چوون.

●●●
كچە ھىشتا خوئنەكەى گەرم بوو، ئەو ھەندە خوئنەى لە لەشى ماڤوو زۆر لە سەرەخۆ لە شوئى گولەكە دەچۆرا و دەھاتە دەروە

●●●
دوو رۆژ پىش رووداوەكە (لەنجە) لە بنكەى چاكەسازى ئەوجەوانان بوو، ھەر كە ھاتبوو دەروە رۆژى دواتر كوژابوو

●●●
عەقلى و بىركردنەوئى ھەندئ لە پىوانى كۆمەلى ئىمە ھىندە نامەنتىقەو بۆى ناكرى رەش و سپى لىك جىباكاتەو، زۆرجار تاوانبار و بى تاوان، گوناھبار و مروقى خاوين وەك يەك تەماشادەكات، (لەنجە) لەبەرى ئەوئى وەك كچىك ھەولئى ئاشكراكرەنى گوناھىكى داو رىزى لىبگىرى، كە چى لەلايەن بنەمالەكەيەو ئەوئى وەك تاوانبار سزا دەدرئ

نازارەكانى ژنىك بە دەست پياويكى هەوەسبازەو

●●●
شاھۆ زۆر رىگىرى بۇ دوست
كردم تا وەك مامۇستا
دانەمەزرىم دەيگوت مانگانە
چەندت دەست دەكەوى مەن
پىتدەدم تەنھا لەمالەو
دانيشە

بە رەوشت و باشە، بەلام ناتوانم هيچ بليم تا پرسىك بە مالەو نەكەم،
دواتر وەلامت دەدەمەو. كاتىك لەلاى دايكم و خوشكەكانم و دايە گەورەم
باسم كرد زۆريان پىنى باش بوو، بەلام گووتيان تا خوئىند تەواو نەكەيت
نايىت هاوسەرگىرى ئەنجام بەدەيت. بۇ رۆژى دوايى وەلامى (شەھلاى)
هاورپم دايەو مالەو مان پىيان باشەو حەز دەكەن بەو مەرجەى تا خوئىند
تەواو دەكەم.

لەدواى تەواو كردنى خوئىند، مالى (شاھۆ) ھاتنە داوام و مەسەلەكەمان
كۆتايىسى پىنى ھىتا و چومە مالى خۆمەو، بيگومان ھەموو قوتايىبەك
دواى تەواو كردنى خوئىند چاوەرىنى ئەو دەكات لەشوينىك دابمەزرىت
بۆئەو سەرچاوەبەكى ئابورى تايبەت بەخۆى ھەيىت. لەسەرەتا
(شاھۆ) پىنى خۆش نەبوو مەن وەك پىشەى مامۇستايى دابمەزرىم، زۆر
رىگىرى بۇ دوست دەكردم، ئەو كاتەش وەك ئىستا دامەزراندن قورس نەبوو
زۆر بە ئاسانى بەتايبەت مامۇستا دەيتوانى دابمەزرىت، چەندم پىن
دەگوت شاھۆ مەن بۆيە خوئىندم تەواو كردووە بۆئەو دابمەزرىم نەك
لەمالەو بەم ئەريش ھەر پىنى دەگوتم ئەوئە تىم مانگانە وەك مەوجە
دەست دەكەوئە مەن پىتى دەدەم ئىتر بۆچى دەتەوئە دابمەزرىت، چەندم
لەگەلدا دەگوت هيچ سودى نەبوو، تا رۆژىكىان بە باوكى شاھۆم

ئىمە لەخىزانى خۆماندا (۴) چوار خوشكىن و برامان نىبە، ھەميشە
دايە گەورەم واتە دايكى باوكم بە دايكى دەگوت دەيىت زۆر ناگادارى
كچەكانست بىت، چونكە برايەكيان نىبە ناگاي لىيان بىت بۇ ئەوئە
توشى ھەلە نەبن، ھەر ئەم قسانە وای لەدايك و باوكم كرد زوو بىر لەو
بەنەوئە ئىمە بچىنە پرۆسەى هاوسەرگىرىو و مال و حالىكى باشمان
بۇ بدۆزنەو، تا لەدوارۆژدا گرڤتىك بۇ ئەوانىش نەيەتە پىش.

بەداخەو ھەرزوو باوكم بەھۆى نەخۆشپىئەو كۆچى دوايى كرد،
سەرچەم ئەرك و خەمەكانسى خىزانەكەمان بۇ دايكم بەجىما، دايكىشىم
فەرمانبەبوو بىكەيەكى تەندروستى، بەھەزار فەقىرى و داماوئى ئىمەى
پىنگەياند و خوئىندى پىن تەواو كردىن، ھەريەكەمان لەكۆلئىز و پەيمانگايەك
وەرگىراين. مەن لە پەيمانگاي مامۇستايان وەرگىرام، رۆژىك (شەھلاى)
هاورپم پىنى گوتم (فرىشتە) مەن و تۆ دوو سالا ھاورپى يەكتىرىن و
لەنزىكەو ھەردوولامان بە خىزانى يەكتەر ئاشنايىن، مەن پىشنىارنىك بۇ
تۆ دەكەم، ئىتر نازانم وەلامەكەى چى (شەھلا) گووتى: فرىشتە گيان
خۆت دەزانى (شاھۆ) ي برام كورپكى چۆنە لەرووى ئەخلاقەو تەنانەت
ئاستى ئابورىشى زۆر باشە، ئىمە پىمان خۆشە تۆى بۇ داوا بەكەين نازانم
رات چىبە؟ گوتم: راستە شەھلاگيان شاھۆى برات كورنىكى تا بلىنى

ئا: ناسك سەعيد-سليمانى

بېچمە مالى باوكم تا چارەسەرنىڭ بۇ ئەم گىرەتە دەكەين. كاتىك چومەو بۇ مالىە دايىك يېي گوتەم ھولۇ بىدە خۇت نىل بىكەيتەو بۇ سالىمانى بۇتەوئى لىو گونىدە نەمىنىت، زۇر ھەولۇدا بۇيان نەكردەم گوتىيان تا مىندالىت نەبىت ناتوانىن بۇت بىكەين بىنگومان مىنىش لەپشوى ھاويندا مىندالىت ئەبو نەك لەو كاتەدا بۇيە ھىچم بۇ نەكرا، مالى باوكى شاھۇ كە زانىان مىن ھاتومەتەو بۇ مالىەو، ھاتىن بۇ مالى باوكم و لەگەل دايىكدا قىسەيان كىر مىنىش مەرجى ئەو مەم ھەبوو بۇ رۇبىشەنەو مەم كە شاھۇ ھاتوچۇئى ئەو مالى نەكات، شاھۇ بەم مەرجە رازى بوو. ئەم وەعدە ھەمووى دووى رۇژى نەخايند رۇژنىكان لەيەكەك لەمامۇستاكەنم بىست كە تاگام لەشاھۇ بىت چۈنكە خەلكى گونىدەكە بەباشى باسى ئەو و بىخال ناكەن و زۇر شىتى خراپى لى باس دەكەن، بەشاھۇم ووت، ئەوئىش گوتى فرىشتە ھەموو ئەو قىسانە راستە بۇيە ناچارم ماردى بىكەم، گوتەم چۈن شىتى وا دەبىت، شاھۇ گگوتى مىن دايك و باوكى بىخال بىيان گوتەم كە دەبىت بىخال ماردە بىكەت ئەگەرنە خراپت بەسەر دىت چۈنكە تۇ ئابروى كىچى ئىمەت برودو، ناچارم ھەردەبىت ئەم كارە بىكەم. مىنىش نەمىتوانى ئەم برىارە پەسەند بىكەم، بۇيە برىارمدا جىبابىنەو، ھەرتەوئەندە مىن ھاتەمەو مالى باوكم شاھۇ بىخالى ماردەكرد، پاش ماوئەيك خۇاى گەورە كىچىكى پىداين، دايكىشم بۇ تەنھا چركەيك نەبەشت ئەو مىندالە لەلەي مىن بىت گگوتى دەبىت بۇيان بنىزىتەو، زۇر گىيام و لەدايىك پارامەو كە نەمىزىمەو، بەلام دايىك رازى نەبوو.

مالى باوكى شاھۇش تا سى مانگ بەخىويان كىرەبوو، دوايى بە شاھۇيان گوتەبوو كە دەبىت بۇ خۇتان بەخىويى بىكەن، بەھەر شىويەيك شاھۇيان رازى كىرەبوو، بەلام بەداخەو ئەو مىندالە چارە رەشە چارەنوسى زۇر لەمىن خراپتەر بوو چۈنكە ئەو زىمانى نەبوو باس لە نازارەكانى بىكات و خۇى لەو نەھامەتتە زىكار بىكات، ئەوئەندە پىشت گوى خرابوو لەلەين باوك و زىدايىكەكەيەو تا لەنەخۇشى و لەبرسانا گىيانى سپاردبوو.

●●●
مىن بەو مەرجە رازى نەبووم
دوايى تەلاقم كىرە لىي
جىبابومەو بەلام مىندالەكەم
بوو قورىيانى و لەلەي زىدايىك
گىيانى لەدەستدا

●●●
توئىزەرنىكى كۆمەلەيتى:
ھەرچەندە رەقتارەكانى
شاھۇ ھەلەي گەورە بوون
بەلام فرىشتەش پەلەي كىرە
لەبىيارى لىكچىبابوونەو كە
نەخاسە ئەو دوو ھاسەرە
مىندالىيان كەوتىبوو نىوان
دەبوايە قوتىر بىرەكەنەو

سەبارەت بەم رووداۋە خاتىو " ئارەزوونورى " توئىزەرى كۆمەلەيتى
بەم شىويە باسى لەرگىرەكانى دووبارە نەبوونەوئى ئەو چۆرە ھالەتەنە
كىرە. مەزۇف بۇ دايىن كىردى بۇئى زىيانى ناچارە دەبىت پەنا بۇ
 ھەموو شىتىك بەرەت، بەلام ئەوئى (فرىشتە) كىرەوئىتى كارىكى ھەلە نەبوو مەلەسە مىندالەنەكە مىن مافىكى خۇيەتى، بەلام دەكرىت مەزۇف زىرانەت مامەلە لەگەل رووداۋ گىرەتەكاندا بىكات، بەتايىبەت دايىك دەبىت زۇر ھەولۇ بىدات گىرەت مىندالەكانى چارەسەر بىكات نەك لەھالەتتىكى لەو شىويە بەبى بىر كىرەنەو پىشتكىرى لەكچەكە بىكات بۇ جىبابوونەو لەوئەش قورسىتەر ناردەنەوئى ئەو مىندالەيە بۇ مالى خەزورى كچەكە، ئەو مىندالە ساوايە تەنھا دايىك لەنازارى مىندالەكە دەكات، ھىچ مەزۇفنىك ناتوانىت لە گىريان و پىكەننىسى مىندال بىكات جگەلە دايىكى، لەكاتىكى ئاوا ناسىدا برىيارى لەو چەشەنە ھەلەيەكى گەورەيە، دەكرا فرىشتە زىياتر ئارامتەر بوايە لەسەر ئەو مەسەلەيە بەتايىبەت بۇ جىبابوونەوئەكە و ھەولۇ زىياتر بدايە، چۈنكە ھەردو ھاسەر تا چەند لەگەل بەكتىر دىللىبوردە بىن ئەوئەندە بەختەوئەرى بەرجەستە دەكەن و زىياتر خۇشەويست دەين لەلەي يەكتەر، ھەرچەندە شاھۇش ھەلەيەكى گەورە كىرەوئە كە بەو شىويە رەقتارى كىرەوئە، بەلام لەم كۆمەلەكەيەدا ھەردەبىت ئاخرەت قورىيانى بىدات و خۇراگىر بىت بۇ گىرەتەكان، بۇتەوئى رووداۋى لەم چەشەنە فرىشتە دووبارە نەبىتەو،

گوتەم كە بە شاھۇ بىلەن رىگەم لىنە گىرەت بۇ دامەزىراندن، باوكىشى ھەرچۇنىك بىت رازى كىرە. پاش ماوئەيك دەستەم كىرە بە مامەلە مىندالەنەكە نام و نام لە گوندىك ھاتەو كە زۇر دوور بوو لەسالىمانىيەو نەمىتوانى ھاتوچۇ بىكەم ناچار بىوم بىمىتەو، زۇر ھەولۇدا گواستەوئەيان بۇ نەكردەم، چۈنكە مىن تازە دامەزىرايووم دەبوايە پاش چەند سالىك لەدەرەوئى شار بەم دواتر داواى گواستەوئە رازە بىكەم، بەلام بەھۇى ئەوئى ھاسەرگىرەم ئەنجام دابوو بۇيان كىرەم بۇ گوندىكى نىزىكتەر بەلام ئەوئىش بەھۇى سەختى رىگەكەو نەم دەتوانى لەوئەزى زىستاندا ھاتوچۇ بىكەم، بۇيە ھەر ناچارىووم بىمىتەو، پىويستى دەكرد بە شاھۇ بىلەن مەسەلە مىندالەنەكەم ناچارى كارى لەو چەشەنە دەكات، كاتىك شاھۇ ئەمەي بىست بەھىچ چۇرنىك رازى نەبوو، دەبووت چۇن دەبىت ئاخرەتتىك كە شوى كىرە شەوان لەدەرەوئى مالى بىمىتەوئە و خوا دەزائىت چى دەكات؟ بەراستى مىن ئەم بۇچونەي شاھۇم زۇر سەخت بوو بەلامەو چۈنكە ئىمە پەروئەدى خىزانىك نەبوونى كە شاھۇ ئەو بۇچونە ھەلەيە بۇم ھەبىت، دووبارە ئەمەش بوو بەگىرەتتىك بۇ بەھەمان شىواى پىشو بە باوكى شاھۇم گوت، بەلام ئەمجارە ئەوئىش رازى لەگەل ئەوئە نەبوو مىن بە تەنھا بىمىتەوئە بۇيە ئەو پىشنىيارى ئەوئى كىرە شاھۇش لەگەلدا بىتە ئەو گونىدە، شاھۇ بەمە رازى بوو، چۈنكە لەدوايدا بۇم دەركەوت شاھۇ دلى لەمىن خراپە ناستوانىت قىسە باوكى بىشكىنىت بۇيە وازى لەكاسى خۇى ھىنا كە دوكانى كەرسەي كارەبايى ھەبوو، لەگەل مىندا ھات بۇ ئەو گونىدە، بۇ دوكانەي كە سىكى لەشۇئى خۇى دانا ھەفتەي جارىك دەھاتەو بۇ سەرىشەتتىكىردى دوكانەكەي. بەھەرچە بەشى پىداويستى خۇمان كەلپەلمان كۇردەو و چويىنە ئەو گونىدە، لە قوتابخانەي گونىدەكە سى مامۇستى كىچى تىر لى بوو. لەسەرەتا زۇر خۇشال بووم كە لەشۇئىكى نىزىك دامەزىراوم و دواتر ھارپىكانم كەسى باشن، بەلام بەداخەو ئەم خۇشەيە زۇرى نەخايند كەلەدوايىدا ئەو دامەزىراندەنە لەو گونىدە بوو مەيەي نەگبەتى و مالى وئىرانى بۇ مىن.

تا دوو مانگ ھىچ كىشەو گىرەتتىكىمان نەبوو تا بىلەت زىيانىكى خۇشمان ھەبوو، ھەمىشە مامۇستا ھارپىكانم دىيان گوت (فرىشتە) كە سەيرى تۇ و كاك شاھۇ دەكەين ھەز ئەكەين ئىمەش زىوان بىكەين، ئىئو لە دوو ھارپى زۇر خۇشەويست دەچن و كىشەكان لەرگەي گىتوگۇو چارەسەر دەكەن، بەلام لەبەرامبەر خەلكى بىن و فادادا ھىچت پىناوگىرت، دواتر شەھلا بۇى باس كىردىن كە لەو گونىدە يۇئەرنىك ھەبوو ھەتا بىلەت جوان بوو بەلام لەرووى رەوشتەو كەسكى باش نەبوو وەك باسىان دەكرد ھەر لەسەر ئەو مەسەلەيە بوو تەلاقدراو، ئەم زىنە ناوى (بىخال) بوو تەمەنى (۲۱) سال بوو كورنىكىشى ھەبوو، زۇر ھاتوچۇ مالى ئىمەي دەكرد ھەرچەرى بە بىيانوى شىتىكەو دەھاتە مالىمان، ئىمەش زۇر رىزىمان لىدەگىرەت و ھەرچەكى بوستايە كە دەچوونەو بۇ سالىمانى بۇمان دەكرى و چەندىن جا پارەشمان لىئورنەدەگىر!!! بىخال تا دەھات خۇى زۇر لە شاھۇ نىزىك دەكردەو چەند جارىك لەسەر ئەم مەسەلەيە لەگەل شاھۇ دەمانكردە دەنگە دەنگ و ناخۇشى ئەو پىي دەگوتەم تۇ دلت لە مىن بىسە لەكاتىكىدا شاھۇ نەبەدەھىشت جگەلە قوتابخانە بۇ ھىچ شىوئىكى تىر برۇم ئەگەر بىشچومايە لەدوايدا لىمىتورە دەبوو، بەلام بۇ خۇى ئاسايى بوو پاش ماوئەيك دەستى كىرە بە ھاتوچۇ بۇ مالى (بىخال) و دايك و باوكى بىخالىش زۇر شاھۇيان خۇشەويست. ئەم خۇشەويستى و ھاتوچۇيە تا دەھات گەرمىتەر دەبوو، لەمەو پەيوئەندى مىن و شاھۇ بەرەو ناخۇشى و لاواى چوو، تا كار گەبىشتە ئەوئى برىيارمدا

مندالیک نالوگوری پیدەکریت

هیشتا كەسانىك ھەن جىكارى دەكەن و بە واقع و پاداشتى خودا رازى نىن، ھەندى لەپىاوان بەھۆيەو ژنەكانيان تەلاق دەدەن يان ژنى دووم و سىيەم دىنن، لەم رووداوەدا لەواندە گەف و ھەرپەشەكانى يىستون و ايان كەربەج (تاراى) ژنى لەپشت رفاىندى ئەو مندالەو بە.

ژنىكى بەدبەخت و مېردىكى كەللە رەق

مېردىشى كورى دەوى، ژنە بۆ جارى شەشەم سكى پر دەبى و كابرش سوئدى بۆ دەخوات ئەگەر ئەو جارە سكهكەى كچ بىت بى سى و دوو تەلاقى بەدات.

ژن و مېردىك دوای ئەوئى پىنج مندالى كچيان دەبىت، ژبانيان وەك دۆزەخى لىدەت، يان راستتر وایە بلینىن مېردەكە ژبان لەژنەكەى خۆى دەكاتە دۆزەخ، لەبەرئەوئى ئەو ژنە بەدبەختە پىنج مندالى دەبى ھەمووشى كچ دەبى و كابرى

ژنەكە كە ناوى (تارا)یە لەتەمەى ۲۴ سالیدياوە

سكەم كىچ بىت ئەوا تەلاقم بدات، پىش ئەۋەى سۈپىدەكەشى بخوات زۇرچار لەسەر ئەۋەشتە دەبوۋە شەرو ناخۇشىمان و جارى وا ھەبوۋە، چەندىن رۇژ قسەى لەگەل نەدەكردم، باوكى كارىگەرپىيەكى زۆر بەھىزى لەسەر ھەبوۋ، بۇيە كە سۈنەرم كرد پزىشكەكە گوتى: ديار نىيە بەتەۋاۋەنتى، بەلام پىدەچىت زياتر كىچ بىت، بۇيە منىش برپارم داۋە ئەگەر كىچ بىت ھەر لىرە لەۋ نەخۇشخانەيە بەجىي بىلم.

رۇژى لەدايك بوونى مندالەكە

پەرستىيارەكە لەگىرپانەۋەكەى بەردەۋام دەپى و دەلى: لەۋ دوو رۇژەى كە تارا لىرەبوۋ نەمىردى و نەكەسوكارى مىردى نەھاتنە لاي، تاراش خوشكىك و دايكى دەھاتنە لاي و پاشان كچىكى تىرشىيان ھاتە لاي و دەيگوت ئەۋ كچە ماممە، كە ۋەختى مندالبوونى ھات، تۆزىك بەزەحمەت مندالەكەى بسو، بەلام لەبەدبەختى ئەۋ ژنە ئەۋىش كىچ دەرجو، بەلام لەبەرئەۋەى سىستەرەكە و پزىشكە سەرپەرشتىيارەكەى لەلايەن خوشك و دايكىيەۋە تىگەينەندرابون، كە مەسەلە چىيەو پىيان گوترابسو ئەگەر كوپ بىچ بىكەنە ھەللا، ئەگەر كچى بوو بەبىچ دەنگى و بەكرى بىچ ئەۋەى ھىچ كەس بىزانى قۇنداغى بكەن و تەۋا، ديارە كە كچەكە بوو بەكرى قۇنداغىيان كرد و تەسلىمى دايكى كرا، تارا كە مندالەكەى بوو كاتمىر دوو و نبوى شەۋ بوو، پىش ئەۋەى ئەۋ مندالەكەى بىت ژىنىكى گەنجى جوان كە بەراستى جوانىيەكەى ئەۋىش بى ھاۋتابو، مندالىكى خنجىلانەى كورى بوو، بەلام لەبەرئەۋەى ژنەكە بەخۇى بارى تەندروسىتى خراب بوو، مندالەكەشى بەنەشتەرگەرى بوو، ھىچ ئاگاى لەخۇى نەبوو، كە تاراش لە ھۆلى مندالبوون ھاتە دەرۋە دايك و خوشكەكەى لەلاى بسو، ئىمە ھەر ھىندەمان زانى دواى دوو كاتمىر ئى نەخۇشخانەيان بەجىھىشتوۋە دەرجوۋنە، بۇچى ۋەھا بەپەلە و دواى دووكاتمىر بزر بوون، چ نەپىيەك لەمەدا بوو نەمزانى لە ھەمان كاتدا، بەرە بەرى بەيانى ژنە نەخۇشكەى تەنىشتى بە ئاگاھاتەۋە لەپىر زىرپەكى لىئەلستاۋ گوتى: كوا مندالەكەم، كوا مندالەكەم، ديار نەماۋە ئەۋانەى لە قاۋشەكە بوون ھەموويان لە خەۋ ھەلسان و گوتيان چى بوۋە چىيە ئەۋە؟ كە پرسىيارمان كرد لە ژنە ئەۋ جا تىگەبىشتىن كە ژنە مندالەكەى لىچ ئالوگۇر كراۋە ھاۋارى دەكردو دەينالاندو جارجارەش لە ھۆش خۇى دەچو، ئىمەش پزىشكى پسپۇر و پزىشكى ئىشكگرمان بانگ كرد و ئاگادارى كارگىرى ئىشكگرمان كرد، ئەۋەى كە سەبىرۋو دەرجوونى تارا بوو جگە لەۋە فايەلەكەشى نەمايو، ھەرۋەھا فايلى مندالەكە كورى ژنەكەش نەمايو، بەھەر حال بۇمان دەركەوت كە ئەۋ ژنە مندالەكەى كوپبوۋە و رفاندويانەۋە كچىكىان لەجىگەى ئەۋ بۇ بەجىھىشتوۋە، كىچ ئەۋ كارەى كىردوۋە بۇ كىردوۋىەتى؟ كەسمان نەماندەزانى ئەگەرچى گومانەكە بەزۇرى لەسەر تارا و دايك و خوشكەكەى بوون، بەلام ئەۋ گومانە تەنا بۇچوون بوو بەلگەى بىنېرمان لەدەست دانەبوو تەا بەيەكلايىكەرەۋە بىسەلمىنىن كە ئەۋ بەم كارە ھەلساۋە.

مىردەكەشى كەناۋى (بىستون) ە لەتەمەنى ۲۷ سالىدايە (بىستون) ئەگەرچى بەھۇى ئەۋەى سالاىنىكى زۆر لەگەل باوكى خەرىكى كارى بازىرگانى دەپى و تارادىيەكى باشىش دەلەمەند دەپى، بۇيە كە تارا دەخۋازى ئەۋ خاۋەن خانوۋىەكى گەرە و ئۆتۆمبىل و زۆر شتى خۇى بوو، ئىنجا لەگەل ئەۋەش كە دەرجوۋى پەيمانگاش بوو بەلام، بەبىر كىرەنەۋە تارادىيەكى زۆر خىلەكايانە بوو، بۇيە جارى كە تازە بوو ژنى ھىنابوۋ داۋاى مندالى لە تاراي ژنى كرد، كە دوو سى مندالى لەدواى يەك بوو ھەموۋشى ھەر كىچ بوو، تەۋاۋىك شىرەزە توپەبوۋ باوكى ھەمىشە سەركۆنەى دەكرد كە بۇچى ژنىكى تر ناھىتى مادام ژنەكە تەنھا كچى دەپى، چى لە كىچ بكات، خۇى كارخانەى كچى دانەناۋە، بەھەر حال ھەرچەندە ھەزى نەدەكرد مال لەخۇى تىكىدات و دەستەبەردارى ژنەكەى بىت بەلام كارىگەرى باوكىشى لەسەرى زۆر زال بوو.

كارمەندىكى ئەۋ نەخۇشخانەيەى تارا مندالى شەشەمى لىۋو، پەرستىيارىكى كۆنەۋە لەۋ ماۋىيە كە تەنھا دوو رۇژىكى خاياند كە تارا لە قاۋش ئەۋ نەخۇشخانەيەى كە ئەۋ پەرستىيارە كارى تىدا دەكرد، جۇرىك لە ناسىۋىتى و لەيەك نىكىبونەۋە لەنىۋانسان دوست دەپىت، ئەۋ جۇرە پەيۋەندىيە دۇستايەتىيەكى چەند رۇژەى نىۋانسان لىدەكەۋىتەۋەۋە بەھۇيەۋە تارا ھەموۋ دەردە دلى خۇى لاي ئەۋ پەرستىيارە ھەلدەپزى و چ كىشەيەكى ھەيە لەگەل مىردەكەى باسى دەكات، ژنە پەرستىيارەكە بەمىشۋىيە كىشەكەى تاراي بۇ باس كردين و گوتى: ئىستاش شىۋى دەموچاۋىم لەبەرچاۋە، ژنىكى گەنج و تابلىى جوان و نەشمىل بوو، دووچاۋى سەۋزى گەرۋە برژانگ پرۇ برۇ قەۋس و گەرۋە و قۇزىكى زەردى مەيلەۋ گلۋازەى ھەبوۋ ئەۋەندە سىپى بوو دەنگوت بەفرە.

ھەموۋ ژنانى قاۋشەكە نەخۇش و ساغايان، ھەزبان دەكرد بەردەۋام لەديارىان بىت و سەبىرى بكەن، ژنە پىنج مندالى ببو، ھەموۋشى ۋەكو بوۋەكە شوۋشە ۋابوون، چونكە ۋىنەى مندالەكانى پىنىشاندام كە چ جوانىيەكان ھەبوو، مىردەكەى ۋەكو خۇى دەيگوت سەرەتا زۇرى خۇشويستوۋە، تا ھىناۋىيەتى سەد كىشەى دورستكردوۋە، كە مارەى كىردوۋە نەختەكەى ئەۋەبوۋە كە خانوۋەكەى بەناۋ كىردوۋە، بەلام دواتر بەھۇى ئەۋەى بەردەۋام كچى بوۋە و خەزۋورىشى داۋاى كورى كىردوۋە كارىگەرپىيەكى زۆر خرابى لەسەر كورەكەى خۇى واتە مىردى تارا دانائوۋە رەفتارى بە تەۋاۋەتى گورپو، تارا سەبارەت بەكىشەى نىۋان خۇى و مىردەكەى بۇى گىرپامەۋە گوتى: پىياۋكەم پىش ئەۋەى من بخۋازىت ۋەكو پەرۋانە بەدوامدا دەسورپايەۋە ئامادەبوۋ ھەموۋ شتىك بكات تەنھا من رازى بىم، كە خۋاستى ھىچى لە ۋخۇشۋىستىيەكەى كەم نەبۇۋە، بەلام بەھۇى ئەۋەى كورى دەۋىست و منىش ھەر كىچ دەبوۋ، زۇرچار سەركۆنەى دەكردم و دەيكرەە مشتور لەگەل ئاخىر جار گوتى ئەگەر ئەۋ سەكەت كىچ بى تەلاقت دەدەم، يانىش نايى مندالەكە چاۋى بە باوكى بکەۋىتەۋە، ئىتر ئەۋەبوۋ ئەۋىش مىردەكەم سۈپىدى بۇ باوكى خۋارد ئەگەر ئەۋ

●●●
چونكە ئەۋ كورى دەۋىست و منىش ھەر كىچ دەبوۋ، زۇرچار سەركۆنەى دەكردم و دەيكرەە مشتومر لەگەل، لەسكى شەشەم گوتى: ئەگەر ئەۋ جارەش كىچ بى تەلاقت دەدەم

●●●
كورو كىچ ھەردوۋىكىان مۇش و بوۋنەۋەرى خودان، بەلام؟

رووداويكى دل پروكىنەر لە زەماوەندى گواستەوہى فياندا

بەھەرھال ئەو رۆژەى بەو خەيالانەوہ بەرئىکرد، بۇ بەيانىيەكەى بەر لەوہى بچىتتە فەرمانگەكەيان نزيكەى كاتژميرئەك لەبەر ئاويئەوہ خەرىكى خۇى بوو، چەندى پيئىكراپايە حەزى دەکرد خۇى جوان بگردايە.. كە گەيشتە فەرمانگە چاوى ھەر لەسەر كاتژميرەكە بوو، بزانی كەى ديت، ئەو كارەكەى بە جوانترین شيوە بۇ تەواوگرديوو، ھەر ئەوئەندە بوو بيتوو بيداتەوہ دەستى، كاتژمير گەيشتە نزيكەى دوونيو كورە نەھاتيوو، تۆزئەك دلئى توندد لييدا تا كاتژمير يانزەونيو ھەر نەھاتيوو، گروتينى (فيان) خەرىكبوو وردوردە خامۆش دەبووہ و جۆرە دلئەنگى و بيتوميدىيەك ھورووژمى بۇ ھەناوى دەھينا.. ساتئەك كورەى لەبىرخۆبەردەوہ، لەپر ھاتە ژورورەوہ و سلاويكى بەگەرمى لىنکرد (فيان) رەنگوپرووى گۆپرا و جۆش و خروشييەكەى پيشتىرى ھاتەوہ بەرەخۆى، كارە تەواوكرارەكەى دايە دەستى و بەبيانوى ئيمزاکردنى لەلایەن بەرئۆبەردەوہ لە ژورورەكە ھاتە دەرەوہ و بۆى بردە لای بەرئۆبەر و ھاتە لای، ئيتىر تا نزيكەى دەرگا لەگەلى چوو، لەم ماوہيە ئەو شتانەى دەبوو بگوتريت لەگەل يەكيان گوت، ئەوان چەند جارئىكى تريش يەكتريان ديتەوہ و دواتر پەيوەندييەكى خۆشەويستى توندد ھەردووكيانى بەيەكەوہ گرئدا.

(فيان) كە تەمەنى گەيشتە بيستوو دووسالى، فەرمانى دەرچوونى وەك فەرمانبەرئەك لە فەرمانگەيەكى حكومى بۇ دەرچوو، ئەو بەدل حەزى دەکرد دەستى لە وەزىفەيەك گير بيت و پاشان ميئرد بە كەسيك بكات كە خۆشيويستى، سالىك دەبوو لە فەرمانگەكەيان دامەزراوو، ژيانى ئاسايى خۇى بەرئەكرد.

تارۆژئەك كورئەكى گەنج، لە تەمەنى خۆى، بەكارئەك ريئەكەويئە فەرمانگەكەيان و كارەكەى دەكەويئە لای (فيان)، كورە كەناوى (خەسرە) دەبى، تۆزئەك ديقەتى (فيان) دەدات و سەرنجى دەدات، ھەردووكيان بۇ چەند ساتئەك چاوى دەبەرنە يەك، دەتوانى ھەر ئەو رۆژە كارەكەى بۇ تەواو بكات، بەلام زۆر حەزى دەکرد جارئىكى تريش ئەو ببينئەوہ، ئيتىر ئەوہ بوو بە زمانئىكى شىيرىن و ميھەربانىيەوہ داواى لە كورەكە كرد كە بەيانى ئەگەر دەتوانى بيتەوہ كارەكەى بە تەواويكراوى دەداتى، كورەش خەندەيەكى بۇ دەكات و رازى دەبيت، ئەو رۆژە (فيان) گۆرانئىكى سەيرى بەسەرداديت، بە درئۆپايى ئەو رۆژە دلخۆش و گەشبين، دەم بەخەندە و پيئەنينىناوى بوو، خەيالى دەموچاوى كورە و ساتەكانى ببينى ھەميشە لەبەرچاوى بوو.

زەماۋەندىكى ئابەدىلى

پەيۋەندى ئىۋان (قىيان) ۋە (خەسرەۋ) پەيۋەندىيەكى زۆر بەھىز و تونۇتۇل بۇ، بەللام ئەو پەيۋەندىيە ھەر چەند مانگىكى خاياندا، (خەسرەۋ) بەدل ۋە بەگيان ھەزى دەكرد بچىتتە داخوازى (قىيان)، بەللام لەبەرھىچ شىتىكى نەبو، خۆى تازە لە ۋەزىفە دامەزرايوو داخوازى ۋە مال پىنكەۋەنان كارىكى ئەوھا سانا نەبوو بۇى، بۇيە بەنابەدىلى پىرۋەزى زەماۋەندىيان دواخستىبو، لەو ماۋىيەش يەكى لە خەمەكانى باوكى (قىيان)، كە لە خىزانىكى زۆر دەۋلەمەند ۋە بە ئىمكانيات بو، داۋاى دەستى (قىيان)ى كرد، باوكى (قىيان) زۆرى پىيخوش بوو كچەكەى خۆى بداتە ئەو خىزانە، بەللام (قىيان) بەبىيانوۋى ئەۋەى كە جارى نايەۋى مىرد بكات ئارەۋۋى مىردىنى نىشان نەدابوو، باوكى زۆرى ھەۋلى لە گەلدا، سەرھتا بەخۇشى ۋە ھىمىنى ھەۋلىدا، بەللام بىسود بو، (قىيان) رازى نەدەبو، باوكى (قىيان) نەيدەزانى ھۇيە راستەقىنەكە چىيە، بەللام ئەۋەشى پىنگوت: كچم تۆ بەرژەۋەندى خۆت نازانى جارى كەم ئەزمونى، تۆ ھەر دەبى مىرد بەكى جا بەيەكىكى دەۋلەمەند ۋە ساماندار بىكەى باشتر نىيە لەۋەى بە يەكىكى ھەزارى نەبوو شوو بەكى؟! كە ھەسرەتت ھەموو شىتىك بىت.. ئەمىرۇ ژيان زۆر قورسە ۋە بەناسانى دابىن نايىت، دەردى كرچىياتى گرانە ۋە مرۇف پىر دەكات، جارى زۆرىشت لىناكەم، بۇخۆت بىرەكەۋە ۋە قسەكانىش بە باشى ھەلسەنگىتە، داۋاى تەۋاۋەردى قسەكانى (قىيان)ى بەجىھىشت ۋە رۇيشت (قىيان) بەتەنيا ماىەۋە ۋە دەستى بەگرىيانىكى ھىمن كرد ئەو لەو بىرۋايە دابوو، خۆشەۋىستى ھەزارى ۋە دەۋلەمەندى نانسى، ئەۋەى خۆشم دەۋى با نەبوو ۋە ھەزىر بىت چى تىدايە، ئەو ۋاى بىردەكردەۋە كە باوكى تەنيا لەروۋى مادىياتى ژيانەۋە سەبىرى مىردكردن دەكات ۋە بەس، نەك لە روانگەى مرۇقاىەتتەيەۋە بەھەرھال (قىيان) لە خىزانىكدا بوو كە تەنيا ساۋك بىرپاردەرى ژيانى ئەندامانى خىزان بوو، نەك خۇدى كەسەكان خۇيان، نەيدەتوانى تەننەت قسەى باوكىشى بشكىنى، چ جاي ئەۋى پىچەۋانەشى بوۋەستىتەۋە، ئەۋ نەرمە فشارى باوكى ۋاىلىكرد تا درەنگى شەۋ بىر بكاتەۋە ۋە دۋاچار گەبىشتە ئەۋ بىرۋەكەيەى لە گەل (خەسرەۋ) رىكبەكەۋە، كە بىتتە خوازىنى ۋە ماردى بكات، تانزىكەى سالىك بوستن تا خۇيان بەباشى پىدەگەيەنن ۋە خۇيان كۆ دەكەنەۋە، بەيانىيەكەى لە گەل (خەسرەۋ) باسەكەيان كەدەۋە، چەند كاتر مىرنگ پىكەۋە گىتوگۇيان كرد ۋە نەگىشتە ھىچ دەرنەجامىك، چەند رۇرنگ دۋوبارە دەستيان بەگىتوگۇكردەۋە دەرنەجام ھاتنە سەر ئەۋەى كە داۋاى چەند رۇرنگ (خەسرەۋ) ژن بىرۋىتتە مالى باوكى ۋە داۋاى دەستى بكات... ۋەك رىككەۋەتتەۋە بەمشىۋەيان كرد، كاتىك باوكى (قىيان) لەكارۋاكسىبى ۋە تۋانائى دارابى (خەسرەۋ)ى پرسىبو، ئەۋانىش گوتىبوۋان كە جارى ئىمكانياتى نىيە ژن بگوازىتتەۋە، داۋاى دەخەين تاۋەكو برە پارەيك كۆدەكاتەۋە

بۇ مال دانان ۋە زەماۋەندكردن، ئىستتە تەنيا ماردى دەكەين، كە باوكى (قىيان) ئەۋ قسەئەى بىست، يەكسەر بىچ ئەملاۋ ئەۋلا، داخوازىيەكەيانى رەتكردەۋە ۋە پىشى گوتن با چىتر نەيەنەۋە ۋە كچەكەمان بەمىرد نادەين.. ئەم ۋەلامە ۋەلامىكى دەمكوتكەرانە ۋە يەكلايىكەربوو، ۋاىلىكردن بىرپىر جارىكى تر بىر لە ھەۋلى دۋوبارە داخوازىكردن نەكەنەۋە.

كە (قىيان) ھەلۋىستى باوكى دىت، دىيايەك خەفەتبار ۋە سەرگەردان بوو، ئەۋشەۋە تا بەيانى نەخەۋت ۋە ژيانى بەتەۋاۋەتى لى تال بوو، بەللام باوكىشى لەۋلاۋە بىرپارى خۆى دابوو، داۋاى دۋو رۇر ھەۋلى بۇ مالە دەۋلەمەندەكە نارد كە بىن بۇ داخوازى (قىيان) ئەۋە بسو ژنان ھاتن ۋە شىۋەيەكى رەسمى داخوازى (قىيان)يان كرد، سەبىر لەۋەدابوو كە (قىيان) مات ۋە مەلۋول ۋە بىدەنگ بوو، ھىچ ھەلۋىستىكى رەتكردەۋەى نەنۋاند.. دواتر كە رۇرۋى ماردەكردن ھات، (قىيان) ۋە كابراى داخوازىكەر يەكتىرمان دىت ۋە پىكەۋەش چەند خۈلەكىك قسەيان كرد، بەللام داخوازىكەرەكە ھەستى كرد كە كچە تەۋاۋىك خەمبار ۋە خەمۋەكە، بەجۇرنگ ناچار بوو كەلپى پىرسى بۇچى ۋە دلئەنگ ۋە مات ديارە، ئەۋىش لەۋەلامدا پى گوتىبوو كەۋا ئەۋ چەند رۇرۋە تۋرنگ شەكەت ۋە ھىلاك بوۋە ۋە ھىچى تر، كابراى داخوازىكار قەناعەتى بەقسەكەى ھات ۋە چىتر لى نەپرسىيەۋە، پاش ئەۋە رۇرۋى زەماۋەند دىيارىكرا ۋە مالى زاۋاش كارتىيان دابەشىيەۋە ۋە خزم ۋە كەسوكارىيان داۋەت كرد، كە رۇرۋى ئاھەنگ گىرۋان ھات (قىيان) چاۋەرپىسى كرد ۋە تا زاۋا ھات، داۋاى ئەۋەى پىشتىر بىرۋىيەنە ئاراشگا ۋە رازاندبۋىيەنەۋە جلى بوكتىيان لەبەركردبوو، ھەر بەۋ جلاۋەۋە لە ژوررنگ بەتەنيا دانىشتىبوو، پىش ئەۋەى ھەۋالەكەى بدەنى مستە ھەيكى كۆكردبۇۋە ۋە لەناۋ دەستى خۆى نابوو، كە ھەۋالەكەيان پىدا ئەۋىش ھەبەكانى قوت دا ۋە بەكرى ھەلسايەۋە سەرىچ، ژنانى ئەۋىندەر بانگيان كرد ۋە لەدەرگەبىان دا ۋە دۋو ژن چۈۋە لاي ۋە بە ھەلەلە لىدان دەستيان گرت ۋە بىرديانە ھەۋشەى مالەكە، ئەۋسا زاۋا ھات ۋە دەستى گرت، تاۋىك راۋەستان تا ۋىنەيان گرتن، كەسوكارى ھەردۋولاش بە چەپلەرپىزان ۋە ھەلەلە لىدان ئەۋ ناۋەيان پىرچۇش ۋە خىرۇش كىرۋى، كەچى (قىيان) ۋەردەۋە رەنگى زەرد ھەلەگەرا ۋە بىچ تاقتە ۋە بىتتەرتەر دەبوو، ھىلنجى دەھات ۋە بەرچاۋى تارىك دەبوو، ھەستى بەسەرئىشەيەكى تۋوند ۋە سەرسۋوران دەكرد.. ئەۋەندەى پىنەچۈۋە ۋەك تەنىكى قورس كەۋتە سەر زەۋى، لە گەل بەرۋونەۋەى ئەۋ، چەپلەرپىزان ۋە ھەشامەتەكەى ئەۋى شەلەرا، بوۋە قىزە ۋە ھاۋار ۋە باۋكەرۋ بەپەلە بىرديانە ناۋ ئۆتۋمىلنگ ۋە گەياندىانە نەخۇشخانە، لەۋىش چەند پىشكىك لەدەۋرى كۆبۈنەۋە ۋە نىزىكەى نىوكاتر مىرنگ خەرىكى بوون، بەللام نەك ھەر نەيانتوانى بەھۇش خۆى بەيىنەۋە، بەلكو داۋى دىشى لەلىدان كەۋت ۋە مرد، پىشكەكان گوتىيان بەۋ ھەبانەى كە خۋاردىيەتى جەستەى ژاراۋى بوۋە.

●●● ئەۋ رۇرۋە قىيان گۇرۋانىكى سەبىرى بەسەرداھات، بەردەۋام دلخۇش ۋە گەشېين بوو، دەم بەخەندە ۋە پىكەنىناۋى بوو، خەيالى دەمۋچاۋى كۋرە ۋە ساتەكانى بىيىنى ھەر لەبەرچاۋ بوو

●●● كە (قىيان) ھەلۋىستى باوكى دىت، دىيايەك خەفەتبار ۋە سەرگەردان بوو، ئەۋشەۋە تا بەيانى نەخەۋت ۋە ژيانى بەتەۋاۋەتى لى تال بوو

پىنج سال بوو مريدبوو... ئەتىزايىبوو!

دەلىن ھەندى مروف
تەماچىكى پىسى ھەيدە،
ئەو چەشەنە مروف ھەر
كە تەماچ گرتى، چاۋ
لە زۇر شت دەپۇشى
ۋ ھەندىكجار لە ھىچ
شتىكىش ناگەپتەۋە،
ۋا رىكەكەۋى نىكتىرىن
كەسى خۇى بىرئىت،
چاچ بۇ دەستگرتن
بەسەرماۋ و سەرۋەت
بى يانىش بەدەستەپنەنى
مأل و سەرۋەتى
دىكە... ھەرچۇنى بى
ئەم رووداۋەش كە لىرەدا
دەيگىپتەۋە رووداۋىكى
راستەقىنە ۋ ھەقىقىيە
ۋ يەككە بوۋ لە نىو
فایلەكانى دادگا، كە
بەراستىش رادەي تەماچى
ھەندىك چەشەنە مروفمان
پىشان دەدات كە رەفتارى
سەيرىان كروۋە، كورتەي
رووداۋەكە ئەۋىيە پىۋاۋك لە
ئاۋ گرانى و يىكارى روو
لە ۋلاتى ئىران دەكات تا
بتوانى بەكاركردن لەۋى،
خىزان و مىندالەكانى
لىرە بۇئىت، كەچى
كابرا لەۋا خەرىكى
كاركردنە ژنەكەشى
دۋاى چەند سالىك لە
كوردستان دەيىرئىت، كە
دەگەپتەۋە سالىك ئىنجا
دەزانى خۇى مردوۋە.

كۆچكردن و ئاۋارەبون لە پىناۋ بەخپۇركردنى خىزانەكەي

سالانىك بەھۇى گەمارۇى ئابورىيەۋە مىللەتى ئىمە بەدەست نەبوۋى و
گرانى و يىكارىيەۋە دەينالاند، زۇر كەس بۇ كاركردن روۋى لە ئىران و توركيا
دەكرد و لەۋى قورستىن كار و كاسىيان دەكرد ھەر بۇ ئەۋەي لوقمە نانكى
بەسەربەرزى دەرۋاردى مأل و مىندالەكانىيان بەدەن و نەبوۋى ناچارى
ھەندىك شتىيان نەكات.(عەدنان)پىش بەدەردى ئەۋ خەلكە كە زانى لىرە
كاروكاسىيەك نەماۋە بىكات، بە خىزانەكەي خۇى كە ناۋى (گولالە)بوۋ،
گوت:(دەزانى ۋەزە بەمىشئويە ھەلئاسورۇى، چ ئىشكىن نىيە خۇى پى
خەرىك بەكەم، ئەۋە چەند دەيى كە خەرىكى گەرام بەدۋاى كارىك كەچى
ھىچ بەدەست ناكەۋى، كرى خانوش لەۋلاۋە بوۋەستى، دەمىكە بىرم لەۋە
كردۆتسەۋە پرۇمە ئىران لەۋى كارىك بەكەم و بەھۇيەۋە بتوانم بەخپۇرتان بەكەم
ۋ كرى خانوۋەكەش بەدەم...)

ژنەكەشى زۇرى پىخۇش بوۋ، گوتى: ئەرى ۋەللا زۇر باشە، بەلكو
بتوانىن خۇمان كۆپكەينەۋە ۋ تۆزىك بىينەۋە سەرەخۇ، مىندالەكانم(كەسى
بوۋن) تەۋاۋ شپىرە ۋ رەنگ زەرد و لەرۋلاۋاۋ بوۋىنە، پرۇ بەلكو دەرۋويەكى
خىزمان بۇ دەكرىتەۋە ۋ ئىمەش لەناۋ ئەۋ برىستىيە دەريازمان دەيىت...).

(عەدنان) دۋاى سى چۈر رۇز خۇى گەياندە ئىران و بەھۇى برادەر و
ناسىياۋىيەۋە لەخانويەكى بچكۆلە كە لەگەل سى چۈر برادەر پىكەۋىيان
گرت، خۇى بىيىيەۋە، لەۋى برادەرەكانى كارى سىۋىننىيان بۇ دۆزىيەۋە،
كابرا مى لە سىۋىننىيان ناۋ و دەستى بە ئىشكردن كىرد،(عەدنان) كە گەبىشە
ئىران لە ھەرەتى (۳۰)سالى تەمەنىدا بوۋ، كابرايەكى تىكسەرۋاى دەست
ۋبازوۋ ئەستور بوۋ، لەش سۋوكى چالاك و ئىشكەربوۋ، ئەۋ سىفەتەنە
لە ئىشكردندا زۇرى ھاۋكارى كىرد كابراى خاۋن ئىش(ئەربابەكە) زۇرى
بەدل بوۋ، جارجارە برە پارەيەكى زىترى دەدايە ۋ ھىندەي دىكە ھانى دەداۋ
گورۋىتىنى پىدەدا، نىكەي مانگىكى رەبەق بەۋ پەرى جۇش ۋ خرۇشەۋە

ئىشى دەكرد، لەۋ ماۋەيدە چى كۆكردبۇۋە ۋ بەدەستى ھىناۋو، پرىكى زۇر
كەمى لى دەرجى، ھەموۋى بە برادەرىكى نىكى خۇى بۇ مالمەۋە ناردەۋە،
برادەرەكانى نامۇزگاربان كىرد كە ئەۋەي بۇ خۇى گىراۋىتەۋە زۇر كەمە ۋ
ھەق نىيە ۋا خۇى بى بەش ۋ فەرامۇش بكات، خۇشى باي ھىندە ھەقى
ھەيە تۆزىك بىۋىتەۋە ۋ پۇششە بىيىتەۋە، بەلام(عەدنان) گوتى پىنەدان ۋ
گوتى ئەۋان موحتاجترن.

ئەمجارە نىكەي ھەۋەت ھەشت مانگىك كە ئىشى دەكرد نىۋەي
دەستمايەكەي بۇ ژن و مىندالەكانى دەناردەۋە ۋ نىۋەكەي تىرى دەگىرايەۋە
لاي خۇى بۇ ئەۋەي تەنيا باي خەرجى ۋ كرى خانويان بۇ بىنرىتەۋە ۋ لە
خەيالى خۇيدا ئەۋەي كە دەيگىرايەۋە، چاۋەرى دەكرد تا زۇر بى ۋ پارەي
خانويەكى لى دەرىچى ۋ ئىنجا بۇ ژنەكەي بىنرىتەۋە، بەھەر حال دۋاى
سى چۈر سال برە پارەيەكى باشى بە كاركردن كۆكردەۋە ۋ ئەۋجارە ھەموۋى
بەيەكجارى بۇ ناردەۋە ۋ ھەۋالىشى بۇ ناردەۋە ژنەكەي خانويەكى پى
بكرى، لەۋلاشەۋە ژنە بە تىرۋتەسەلى ۋەكو شا دەژيا، كابراى مىردى ئەۋەندى
بۇ دەناردەۋە كە بەتيرى بۇرىن... پىنج سال بەسەر مانەۋەي(عەدنان) لە
ئىراندا رەتۋوبوۋ، رۇژىك بەھۇى ناسىياۋىيەۋە ھەۋالى ئەۋەي بۇ نىردا
كە گەۋايە ژنەكەي تەلاقى داۋە(عەدنان)لەۋ قەسەيە سەرى سورما، باشە
بوۋە ژن مىردى خۇى تەلاقى بەدات!! ئەۋە يەكەمجارە شتى ۋا بىيىستى، غەم
دايگرت و نەيدەزنى باۋر بە ھەۋالە بكات يان ئەۋ، ھەۋالى بۇ ژنەكەي
نارد، ژنەش دىسان ھەمان قەسەي بۇ ناردەۋە ۋ پىشى گوتىۋو ئىدى چ
ھەۋالانم بۇ نەئىرى ۋا مىن مىردىش كىردۆتەۋە ۋ بەيىنى مىن ئەۋ يەكجارەكى
كۆتايى پىناتوۋە، كابرا با دانىشى فرمىسكان برۇئىنى.... برادەرەكانى دلىان
دەدايەۋە ۋ برىك ھىز و تىنىيان دەدايە، بەلام ئەۋ ۋەھا نەروۋخابوۋ جارنىكى
تر قىت بىتەۋە، ھاتە سەر ئەۋ برۋايەي كە ئىتر ھەر بەيەكجارى لەۋى لە
غەربايەتى بىيىتەۋە ۋ نەچىتەۋە، بە برادەرەكانى گوت: تازە بچمەۋە كوى.

ئا: پارىژەر
ھىمەد مەمەد ساپىر

●●●
**عەدنان لە سالانى نەبوونی
 و گرانیدا باروگوزەرائىكى
 خراپى ھەبوو بۆيە رووى
 لە ئىران كرد و ماوەى پىنج
 سالان لەوى بەكاروگاسىيەو
 خەرىك بوو**

كارباھە ھاتوو دابەشنامەى شەرىى دەرىئى و دەلئىم ناوى كورەكانى باوكت بلسى، ناوى يەكئىكئىانى گوتسووھە كە (عەدنان) ە و مردوو، كەچى دەلى من (عەدنان) م و نەمردووم، ئىوھە بۇچى منتان مراندوو، بەرپرەسەكەش بە (عەدنان) ى گوت: كاكە وەرە دانىشە و تۆزئىك ھىمن بەرەو، ئىستا نووسراونىكت بۇ دەكەين بۇ فەرمانگەى بارى شارستانى و برۆ لەوى وئەى تۆمارى خۆتمان بۇ بئىنە، بۇ ئەوئەى بزائىن بەراستى مردووئى يان لىزە سەھومان كرديە.. نووسراوى بۇ دەكەن و ئەوئەى دەبىاتە شوئى مەبەست و ھەر ھەمان رۆژ بۇيان دەگەرئىنئەو و دەبىاتە دەست فەرمانبەرەكە، ئەوئەى كە تەماشائى دەكات پئى دەلى: كاكە وەللا ئەتو مردووئى، ئەوئەى رىكەوت و مئىزوئى مردنتە.

ئەوئەى كە تۆشى مراندوو خۆزانەكەت بوو و وئەى ئەو وەفاتنامەشى لى داوا كرديويسن و ئىمەش پىمان داو و وئەى كانى لى بردۆتە يەك دوو فەرمانگە، مووچەشى پىن وەردەگرئى و نازانم چىترىشى پىن وەرگرتوو، وا باشتەر بەخۆت بەدوايدا بچى و بزائى بۇچى بوو و چى كرديو.

لەبەردم دادگادا

دواى ھەفتەيەكە دوان، (عەدنان) نووسراونىكى بە عەرزوھالئوسىك نووسى و بردىە لاي دادو و دادوئەرىش كە خۆئىدەو سەرى ھەلپىرى و تۆزئىك لە نووسراوھەكە و كابراراما: شىتىكى سەير و غەربە، پىنج سالە مردووئى و نەشتزانىو، بۇچى خۆت باسەكەى خۆتم بە زارەكى پئىنلئى پئىش ئەوئەى ئىمزا لەسەر نووسراوھەكەت بكەم، (عەدنان) ىش گوتى: باشە جەنايى حاكەم با بە كورتى چىرۆكى خۆمت بۇ بگىرەمەو كە پئىش ئەوئەى جەنايت سەيرت پىن بىن، خۆم سەيرم پئىھاتوو، من جارئ كە ئەو نووسراوھەكە داو بە بەرئىزان پئىش ھەموو شتى دەمەوئە بە فەرمى و لەرئى دادگاوھە زىندوو بگرئەمەو، چونكە من وا سالىك دەبى كە گەرەوئەتەو كەچى ھەمووى (۱۰) رۆژئىكە زانىومە پىنج سال دەبى مردووئە و نەشمزانىيە، نىكەى (۸) سالىك دەبى بۇ كاركردن و بەخۆكردنسى مال و مندالەم ناواربەووم، پىنج سال بەسەر مانەوھەم لە ناواربەيدا رەتسو، ژنەكەم ھەوالئى بۇ ناردەم كە تەلاقى داوم، يان با بلىن تەلاقى خۆى وەرگرتوو و وازى لئىھىتاوم، منىش چوارسالى تر مامەو و ئاخىرىيەكەى برىارمدا بگرئەمەو، نىكەى سالىك دەبى وا گەرەوئەتەو كەچى ئەوھە چەند رۆژئىكە زانىومە كە من پىنج سالە مراندرووم، دواى ئەوئەى لە مەسەلەكەم كۆلئەوھە بۆم دەرەكەوتووھە ژنەكەم تەلاقى وەرەگرتووھە لەدادگا و، ئىستاھە ھەر ژنى منە و و مئىزدىشى كرڈۆتەو، ئەوئەى پارەھەش كە كۆم كرڈۆوھە و گوتتووم خانووى پئىبگرە ھەمووى خوارووھە لەگەل كاكى مئىردى، واتە من جگە لە خۆى مئىزدىش بەخۆكرديوو و بەخۆشم نەزانىو، مندالەكانىشى لايە و ئىستا ھەر ناشناسنەوھە كابرارى مئىردى خۆى كرڈۆتە باوكيان و ئەوانىش كە بەجىمەھىشتن زۆر بچووك بوون فاميان نەدەكرە ھەر ئەو بە باوكى خۆيان دەزانن، خانم كرڈووئەتە نازانم چى و مووچەشم پىن وەردەگرئى و ئەوھە چەندىن سالە مووچەكە وەردەگرئى، ھەر بەو جۆرەش زەوى وەرگرتوو و ئەوانەشى بەناوى خۆى كرديو، ئىستا بۆم دەرەكەوتووھە كە ئەو ژنە چ فىلئىكى لىكرديووم و چۆن لە خىشتەى بردوووم و بەخۆشم نەزانىو، بۆيە وا ھاتووم دەيسەلمئىم كە زىندووم و نەمردوووم، ھەمىش ھەقى خۆم لەو ژنە دەكەمەوھە و ھەرچىم ھەبووھە ھەمووى لئىدەستئىمەوھە و دەشمەوئە بزاتم كابرارى مئىردى چۆن خواستووئەتى كە جارئ ھىشتا ھەر لە ژىر نىكاحى من داىە...

قسەكانى تەواوكرەد، دادوورەكە ئىمزاھەكى بۇ لەسەر نووسراوھەكى كرديو و پئى گوت كە دەبى بەلگە بۇ قسەكانى بئىتەوھە، ئەگىنا ھەر وەك قسەى ناسايى لئى وەردەگىرئىت، بەلام ئەگەر سەلماندى ديارە ياسا ھەقەكانى بۇ وەردەگرئەوھە و فىلئازىش سزائى خۆى وەردەگرئى.

●●●
**كە باوكى دەمرئ خەرىكى
 دەرھىنانى وەفاتنامەكەى
 دەبى، بەلام كە دەكاتە
 دەرھىنانى دابەشنامەى
 شەرىى تووشى ھەپەسان
 دەبى!!**

●●●
**ھەندىك مروئ تەماحى
 خراپى ھەيە، ئەو جۆرە
 مروئانە كە تەماح گرتنى
 چاوا لە زۆر شت دەپۆشن و
 لە ھىچ شتىكىش ناگەرئەوھە،
 وا رىكەكەوئى نزىكترىن
 كەسى خۆيان دەمرئىن، وەك
 لەو بەسەرھاتە ھەقىقىيە
 دەبىيىن!**

خانمى ژنم تەلاقىشى دام و مئىزدىشى كرديو و جارئ من وا ھەر لىزەشم و دەستەم بەھىچ ناكات، ناوئەللا ھەر نەچمەوھە بە يەكجارى باشتەر.

دواى چوار سالى تر گەرەپەو

(عەدنان) پئىشتەر پارەى ئىشكردننى بۇ مال و مندالى دەناردوو، لە خۆى دەپوسى ئىستا بۇ كئى بنزئەتەو، بۆيە ئىتر لەمەودا بۇ خۆى و لايى خۆى گلى دەدایەو و ناوھەش يارمەتئىيەكى مالى باوكى دەدا، ھەرچەندە ئەوان پئىستىيان پئى نەبو، (عەدنان) چوار سالى تر بە غەربىيى و بىكەسى لە ناواربەيدا زىا و خەرىكى كاروگاسىيى بوو، ئاخىرىيەكەى چىتر بەرگەى ناواربەيى نەگرت و برىارىدا بگرئەتەو، ھاتەو و چۆوھ مالى باوكى، لەو ماوئەى زۆرى ھەولیدا ژنەكەى بئىتەو، كەچى ژنە خۆى بەدەستەو نەدەدا، دواى سالىك لە ھاتەوئەى باوكى (عەدنان) كۆچى دوايى دەكات باوكى (عەدنان) لەبەر ئەوئەى ھەندىك مولك و مالى دەبى، داىكى پئى دەلى كورم دەبرۆ وەفاتنامەكەى بۇ دەبئە لەگەل دابەشنامەى شەرىى (قسام شقرى). (عەدنان) خەرىكى دەرھىنانى ئەو دوو بەلگەنامەيە دەبى، يەكەمجار وەفاتنامەكە دەردئى كە دەكاتە دەرھىنانى دابەشنامەى شەرىى تووشى ھەپەسان دەبى.

دواى پىنج سالان بە مراندنى ئىنجا بۆى ناشكرا دەبى

بەرپرەسى كاروبارى كارگىرى و دابەشنامەى شەرىى لەدەنگە دەنگى بەدەنگىكى ئىوان فەرمانبەرەكەى و ھاوولانئىيەك سەرى سوور دەمئىن و ژووورەكەى خۆى بەجئىلئى و دئتە ئەو ژووورەى كە فەرمانبەرەكەى لئىە كە لە تەنىشت ژووورى خۆى بوو، كە چىروو ژووورە دەبئىنى كابرار دەلى: كاكە ئەتۆ وا نامبئىنى زىندوووم، خۆ شئىت نەبوئىمە فەرموو ئەوھەش ناستامە و رەگەزنامەم، ئەوا ھەناسەش دەدەم و لە پئىشت قسە دەكەم و وەلامى پرسبارەكانىشت دەدەمەو، ئىتر مردنى چى... بەرپرەسەكەش دئتە پئىشەو و لە فەرمانبەرەكە دەپرسى كئىشەى ئەو براپە چىيە؟ ئەوئەى دەلى: ئەو